

ĐỀ THI CHÍNH THỨC VÀO 10**MÔN: NGỮ VĂN – SÓC TRĂNG NĂM 2022****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (3 điểm)** Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 4:

Chàng Làng vẫn thường kiêu ngạo và hãnh diện vì tiếng hót của mình hơn hẳn đồng loại. Một hôm, nhân cỏ mặt động đủ bạn bè họ nhà chim, chú đậu tốt trên cành cao rồi trợn ngực, vươn cổ cất tiếng hót. Chủ hội say sưa và tiếng hót rất hay, khi thì giống giọng của sáo đen, sáo sậu, khi là giọng của chiến chiện, sơn ca, khi là giọng của chích chòe, họa mi... Ai cũng khen chủ bắt chước giống thật và tài quá. Cuối buổi "biểu diễn". Một chú chim sáo đề nghị: "Bây giờ anh hãy hót tiếng của riêng anh cho bọn em nghe nào!". Vừa bí vừa xấu hổ, Chàng Làng cất cánh bay thẳng, không dám ngoái cổ lại. Bởi vì xưa nay, Chàng Làng chỉ quen nhại theo, bắt chước chứ đâu chịu luyện cho mình một giọng hót riêng của chính mình.

(Nguồn https://dinhthithuycl.violet.vn/entry/show/entry_id/1428506)**Câu 1.** Văn bản trên thuộc kiểu văn bản nào (miêu tả, biểu cảm, tự sự, nghị luận)?**Câu 2.** Xác định câu cầu khiến trong văn bản.**Câu 3.** Vì sao, cuối buổi "biểu diễn", [...] Chàng Làng cất cánh bay thẳng, không dám ngoái cổ lại.**Câu 4.** Bài học rút ra từ văn bản trên.**II. LÀM VĂN (7.0 điểm)****Câu 1.** Từ nội dung phần Đọc hiểu, em hãy viết đoạn văn nghị luận (độ dài khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về giá trị của sự sáng tạo trong cuộc sống.**Câu 2.**

Ruộng nương anh gửi bạn thân cày
 Gian nhà không, mặc kệ gió lung lay
 Giếng nước gốc đa nhớ người ra lính.
 Anh với tôi biết từng cơn ớn lạnh
 Sốt run người vùng trán ướt mồ hôi.
 Áo anh rách vai
 Quần tôi có vài mảnh vá
 Miệng cười buồm già
 Chân không giày
 Thương nhau tay nắm lấy bàn tay.
 Đêm nay rừng hoang sương muối
 Đứng cạnh bên nhau chờ giặc tới
 Đầu súng trăng treo.

(Theo Ngữ văn 9, Tập một, NXB Giáo dục, 2011, tr.128-129)

Cảm nhận của em về đoạn thơ trên. Từ đó, bày tỏ lòng tri ân đối với những anh hùng liệt sĩ đã quên mình vì nền độc lập tự do của đất nước.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU:

Câu 1:

Văn bản trên thuộc kiểu văn bản nào (miêu tả, biểu cảm, tự sự, nghị luận)?

Phương pháp: Căn cứ các kiểu văn bản đã học.

Cách giải:

Kiểu văn bản: tự sự.

Câu 2:

Xác định câu cầu khiến trong văn bản.

Phương pháp: Căn cứ bài câu cầu khiến.

Cách giải:

Câu cầu khiến: Bây giờ anh hãy hét tiếng của riêng anh cho bọn em nghe nào!

Câu 3:

Vì sao, cuối buổi “biểu diễn”, [...] Chàng Làng cất cảnh bay thẳng, không dám ngoái cổ lại.

Phương pháp: Phân tích, lí giải.

Cách giải:

Vì: Chàng Làng xấu hổ khi không luyện tiếng hét của riêng mình mà chỉ đi bắt chước người khác.

Câu 4:

Bài học rút ra từ văn bản trên.

Phương pháp: Phân tích.

Cách giải:

HS rút ra bài học phù hợp với nội dung đoạn trích.

Gợi ý: Mỗi cá nhân cần tạo ra giá trị, dấu ấn chỉ thuộc riêng về mình. Việc tạo giá trị, dấu ấn riêng góp phần khẳng định và phát huy tính sáng tạo, sự chủ động, bản lĩnh, tự tin của chúng ta.

II. LÀM VĂN:

Câu 1:

Từ nội dung phần Đọc hiểu, em hãy viết đoạn văn nghị luận (độ dài khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về giá trị của sự sáng tạo trong cuộc sống.

Phương pháp: Phân tích, giải thích, tổng hợp.

Cách giải:

a. **Yêu cầu về hình thức:** Viết đúng một đoạn văn khoảng 200 chữ.

b. **Yêu cầu về nội dung:**

- Giới thiệu vấn đề: giá trị của sự sáng tạo trong cuộc sống.

- Giải thích: Sáng tạo là những suy nghĩ, hành động mới mẻ không đi theo lối cũ nhưng lại mang đến kết quả tích cực.

- Giá trị của sự sáng tạo trong cuộc sống:

+ Giúp con người phát hiện ra những tiềm năng trong chính bản thân mình.

+ Giúp con người có những cách giải quyết mới lạ mang lại hiệu quả cao.

+ Đưa đất nước, xã hội ngày càng phát triển hơn.

+ Giúp con người rèn luyện được trí tuệ, giúp con người trở nên linh hoạt, nhạy bén hơn trong tất cả các vấn đề của đời sống.

- Bàn luận mở rộng:

+ Luôn cố gắng, rèn luyện sự sáng tạo của bản thân.

+ Khuyến khích sự sáng tạo nhưng không được xa rời thực tế.

Câu 2:

Rượu nương anh gửi bạn thân cày
 Gian nhà không, mặc kệ gió lung lay
 Giếng nước gốc đa nhớ người ra lính.
 Anh với tôi biết từng cơn ớn lạnh
 Sốt run người vùi trán ướt mồ hôi.
 Áo anh rách vai
 Quần tôi có vài mảnh vá
 Miệng cười buội giả
 Chân không giày
 Thương nhau tay nắm lấy bàn tay.
 Đêm nay rừng hoang sương muối
 Đứng cạnh bên nhau chờ giặc tới
 Đầu súng trăng treo.

(Theo Ngữ văn 9, Tập một, NXB Giáo dục, 2011, tr.128-129)

Cảm nhận của em về đoạn thơ trên. Từ đó, bày tỏ lòng tri ân đối với những anh hùng liệt sĩ đã quên mình vì nền độc lập tự do của đất nước.

Phương pháp: Phân tích, tổng hợp.

Cách giải:

1. Mở bài: Giới thiệu chung

2. Thân bài

2.1 Biểu hiện của tình đồng chí:

* Là sự thấu hiểu những tâm tư, tình cảm của nhau:

- Nhân vật trữ tình nói về nỗi lòng của đồng đội mà như đang bộc bạch nỗi lòng của chính mình.

- Thấu hiểu:

+ Cảnh ngộ, nỗi bận lòng về hậu phương.

+ Ý chí lên đường, tình cảm cách mạng mãnh liệt. Khi cần họ biết hi sinh hạnh phúc cá nhân vì dân tộc. Họ bỏ lại ruộng vườn, ngôi nhà – là những tài sản quý giá để vào lính. Từ “mặc kệ” đã nói lên sự lựa chọn dứt khoát ấy.

+ Nỗi nhớ quê nhà đau đáu trong tâm hồn người lính: nhân hóa, hoán dụ, ẩn dụ...

=> Người lính mạnh mẽ nhưng không vô tâm; quyết liệt, ý chí nhưng không hề lạnh lùng. Từng giây, từng phút họ đang phải vượt lên mình, tự nén lại những yêu thương, nhưng nhớ để cống hiến trọn vẹn cho cuộc kháng chiến của toàn dân tộc.

* Là sự đồng cam, cộng khổ trong cuộc đời người lính:

- Đó là những cơn sốt rét rừng đã từng cướp đi bao sinh mạng, từng là nỗi ám ảnh đè nặng lên cuộc đời người lính. Cách nói “anh với tôi” một lần nữa cho thấy câu thơ không chỉ tả hình ảnh người lính bị cơn sốt rét rừng hành hạ mà còn gợi tình cảm đồng chí, đồng đội khi gian khổ đến cùng cực “sốt run người” vẫn quan tâm, lo lắng cho nhau.

- Đó còn là cái hiện thực thiếu thốn, khó khăn, gian khổ của cuộc đời người lính. Họ đã sống trong hoàn cảnh nghèo nàn về vật chất: thiếu ăn, thiếu mặc, thiếu thuốc men... nhưng họ vượt lên tất cả nhờ sức mạnh của tình đồng chí.

- Đó còn là những khắc nghiệt của khí hậu núi rừng -> họ vượt lên nhờ tinh thần lạc quan cách mạng, sự âm áp của tình đồng chí.

* Là niềm yêu thương, gắn bó sâu nặng họ dành cho nhau.

- Hình ảnh “tay nắm bàn tay”:

+ Chứa chứa bao yêu thương trù mến.

+ Sẵn lòng chia sẻ khó khăn.

+ Chứa đựng cả những khao khát bên người thân yêu.

=> Chính tình đồng chí chân thành, cảm động và sâu sắc đã nâng đỡ bước chân người lính và sưởi ấm tâm hồn họ trên mọi nẻo đường chiến đấu.

2.2. Sức mạnh và vẻ đẹp của tình đồng chí:

* Được xây dựng trên nền một hoàn cảnh khắc nghiệt:

- Thời gian, không gian: rừng đêm hoang vu, lạnh lẽo.

- Không khí căng thẳng trước một trận chiến đấu. Trước mắt họ là cả những mát mát, hi sinh không thể tránh khỏi.

-> Tâm hồn họ vẫn bay lên với hình ảnh vàng trắng nơi đầu súng (thanh thản kì lạ)

-> Họ vẫn xuất hiện trong tư thế điềm tĩnh, chủ động “chờ giặc tới”.

=> Nhờ tựa vào sức mạnh của tinh thần đồng đội. Họ “đứng cạnh bên nhau” và trở thành một khối thống nhất không gì lay chuyển nổi.

* Được biểu hiện qua một hình ảnh thơ độc đáo, đầy sáng tạo: “Đầu súng trăng treo”:

- Vốn là một hình ảnh thơ được cảm nhận từ thực tiễn chiến đấu.

- Song hình ảnh này mang nhiều ý nghĩa biểu tượng phong phú:

+ Gợi liên tưởng: chiến tranh - hòa bình, hiện thực - ảo mộng, kiên cường – lãng mạn, chất chiến sĩ – chất thi sĩ.

+ Gợi vẻ đẹp của tình đồng chí snags trong, sâu sắc. sự xuất hiện của vàng trắng là một bằng chứng về sức mạnh kì diệu của tình đồng đội. Tình cảm ấy giúp tâm hồn người lính bay lên giữa lúc gay go, khốc liệt của chiến tranh.

+ Gợi vẻ đẹp của tâm hồn người lính – một tâm hồn luôn trong trẻo, tươi mát dẫu phải băng qua lửa đạn chiến tranh.

+ Gợi vẻ đẹp tâm hồn dân tộc Việt Nam – một bàn tay giữ chắc cây súng mà trái tim luôn hướng đến những khát vọng thanh bình.

=> Nhận xét: Chúng ta phải biết trân trọng những thành quả, sự hi sinh của thế hệ đi trước. Tích cực học tập để xây dựng đất nước.

3. Kết bài

- Nội dung: Bài thơ thể hiện chân thực, cảm động một tình cảm lớn mang tính thời đại, đó là tình đồng chí bền chặt, thiêng liêng của những người lính cách mạng. Qua đó tác giả đã khắc họa thành công hình ảnh người lính thời kì đầu chống Pháp.

- Nghệ thuật: Lối miêu tả chân thực, tự nhiên; từ ngữ, hình ảnh giản dị và giàu sức gợi, cảm xúc dồn nén.

Loigiai hay.com